

співвідношенні із патріотизмом та національною свідомістю загалом мають перебувати у паритетних відносинах, займаючи золоту середину у справах виховання політично свідомої молоді та дистанціюватись від державно-владних відносин у справах внутрішньої та зовнішньої політики; бути моральним стимулом у формуванні «патріотичного серця нації», розбудові власної громадянської релігії, далекої від сепаративної ворожнечі, екстремізму та шовінізму; повсякчас сприяти поширенню свободи совісті та толерантності, поліконфесійності та відкритості, гуманізму і демократії. Тільки в межах такого суспільства можна говорити про патріотизм і самовідданість своєму народові і державі.

Список використаних джерел

1. Грилів О. Національно-духовне відродження: історія і сучасні проблеми / О. Гринів. – Львів: Місіонер, 1999.
2. Филинович Л. Поширення нових релігійних течій і рухів в Україні / Л. Филинович // Релігійна свобода: наук. щорічник. – Вип. 4. – К., 2000. – С. 94–98.
3. Рабінович П. В. Свобода віро визначення та проблеми її державного забезпечення в Україні / П. В. Рабінович // Права людини в Україні. – 1996. – № 15. – С. 43–48.
4. Закович М. Духовність та місце релігієзнавчої освіти в її формуванні / М. Закович // Релігійна свобода: наук. щорічник. – К., 2002. – Вип. 5. – С. 103–106.

Головчак Андрій Валентинович,

здобувач ступеня вищої освіти бакалавра
ННІ № 1 Національної академії внутрішніх справ

Науковий керівник: доцент кафедри
юридичного документознавства ННІ № 1
Національної академії внутрішніх справ,
кандидат юридичних наук ***Галій М. С.***

МОВА НАРОДУ ЯК УНІКАЛЬНИЙ СПОСІБ ПІЗНАННЯ СВІТУ І ЗАГАЛЬНОЛЮДСЬКА ЦІННІСТЬ

Мова – найважливіший засіб спілкування, нерозривно пов'язаний із мисленням, це засіб передачі інформації, засіб управління людською поведінкою.

Згідно ст. 10 Конституції України державною мовою України є українська мова. Держава забезпечує всебічний розвиток і функціонування української мови в усіх сферах суспільного життя на всій території України. В Україні гарантується вільний розвиток, використання і захист російської, інших мов національних меншин

України. Держава сприяє вивченню мов міжнародного спілкування. Застосування мов в Україні гарантується Конституцією України та визначається законом.

Таким чином, українська мова як державна є обов'язковим засобом спілкування на всій території України, особливо при здійсненні органами державної влади і органами місцевого самоврядування своїх повноважень, а також в інших сферах суспільного життя. Однак, проаналізувавши сучасну мовну ситуацію в країні бачимо, що українська мова, як державна мова України, не набула належного поширення в усіх сферах суспільного життя країни.

Шлях, яким ішли до реального утвердження української мови в бутті суспільства, як державної мови, не був достатньо ефективним. Останнім часом ми можемо спостерігати за тим, як відбувається процес звуження сфери її застосування. Це спричиняє соціальну напругу в суспільстві, сепаратистські настрої, суперечить інтересам національної безпеки України. Сьогодні в Україні без знання державної мови можна посісти будь – яку посаду, в тому числі державну. І жоден порушник Конституції не був покараний, жодний чиновник не був усунений за незнання державної мови з посади. Хоча у будь – якій іншій країні не тільки для того, щоб отримати посаду, а й для того, щоб отримати право на проживання необхідно скласти мовний іспит.

Мовне питання часто перетворюється на дестабілізуючий чинник суспільного життя, що гальмує процес творення суверенної, демократичної, правової держави. Вже тривалий час мовна ситуація в країні є предметом гострих політичних дискусій. Визначення справжнього патріотизму в нашому суспільстві зводиться до того, що патріотом вважають того, хто розмовляє українською мовою. Та чи це справді так? Це ставить російськомовних громадян і громадян національних мовних меншин в Україні у вимушене протистояння українській мові, змушує приєднуватися до лав супротивників українства. Хоча ми розуміємо, що не тільки мова, а реальна діяльність, спрямована на інтереси українського народу, на підвищення його добробуту та культури є свідченням справжнього патріотизму.

Останнім часом стало нормою використовувати питання української мови, задля підвищення рейтингової позиції партії та її лідерів, особливо під час виборів. На останніх президентських виборах амбіції політичних лідерів майже довели українське суспільство до розколу. Це негативно впливає на внутрішньодержавний клімат і на імідж України на міжнародній арені.

Таким чином, питання реальної конституційності української мови стало загальнодержавною проблемою, яка полягає в самопізнанні й самотворенні народу, мовній політиці, мовно – освітніх орієнтирах суспільства, мові сучасної науки та інше. Сучасна мовна ситуація в

державі свідчить про те, що лише задекларованості державного статусу української мови для повноцінного утвердження її в усіх сферах суспільного життя недостатньо. Для цього необхідні механізми реалізації правових документів щодо функціонування української мови, а також урегулювання питань, пов'язаних з удосконаленням юридичної відповідальності за порушення законів, які регулюють питання використання державної мови.

Українська мова є ключовим фактором національного державотворення, провідним чинником консолідації України. Саме тому необхідно відроджувати українську мову, робити все необхідне, для того щоб нею володіли всі, хто живуть на території України. Але головне – не можна цього робити насильницьким шляхом, не можна силувати людину, щоб вона розмовляла державною мовою. Потрібно бути терплячими, необхідно заохочувати суспільство і в першу чергу тих, хто працює в органах державної влади і місцевого самоврядування вивчати та розмовляти українською мовою.

Державна мовна політика в Україні повинна відповідати конституційним нормам, положенням відповідних міжнародно-правових зобов'язань України та стратегії державотворення. Необхідно виробити послідовні та виважені підходи у вирішенні мовних проблем. Дуже важливо при цьому не допустити політичних спекуляцій і міжетнічних конфліктів, а також зберегти стабільність в державі, тому що застосування мов у державі має стати чинником єднання, а не розбрату.

Українське суспільство потребує закону для врегулювання проблем, що виникають у мовній сфері, для встановлення загальних засад мовної політики в Україні, визначення основних організаційних і правових основ використання в Україні державної мови та мов національних меншин. Необхідно законодавчо закріпити всі пріоритети розвитку української мови, обов'язковість володіння державною мовою в певних сферах життєдіяльності, але разом з тим необхідно прийняти заходи щодо вільного розвитку мов меншин.

Важливу роль у встановленні української мови як державної повинна відігравати сім'я. Сім'я повинна розтлумачити дитині, що немає мов кращих чи гірших, є краще чи гірше володіння мовою, є толерантне чи шовіністичне ставлення до мов і народів. Мова зберігає наші культурні цінності, нашу мораль, наші традиції, віру. Обираючи мову, батьки передають дитині відповідне духовне надбання. Сім'я зобов'язана плекати в дитині якості толерантності і терпимості до прав і свобод людини і громадянина, знання і розуміння своїх прав і свобод та необхідності їх узгодження у суспільстві. Батьки не мають жодного морального права позбавляти дитину через якісь власні амбіції можливості вивчати мову свого народу.

Сучасна Україна – вільна і незалежна держава, народ якої цінує і оберігає свої традиції й культуру. Необхідно докласти максимум зусиль для того, щоб зберегти і примножити наші скарби, серед яких українська мова займає особливе місце.

На жаль, занепад рідної мови є наслідком духовного зубожіння народу. Звичайно, такий великий народ як українці не може допустити цього, якщо вважає себе цивілізованою нацією. Ставлення до рідної мови є свідченням національної свідомості і рівня культури народу, його цивілізованості. Одним з головних завдань кожного розвинутого суспільства, показником його самосвідомості і показником розвитку культури, поряд з турботою про збереження природних багатств і примноження цінностей духовної культури, є постійна турбота про екологію мовного середовища.

Пізнаючи мову, ми пізнаємо світ, навколишнє середовище, але в межах свого народу, його свідомості, психіки тощо. Українська мова дає нам можливість пізнати світ очима українця, українського народу. Мова формує наш розум і духовність. Український фольклор, театр, пісня, втілені у словесній формі, розкривають перед людиною світ краси. У живому мовленні кожна мова виконує, в основному, функцію спілкування, у художньому творі вона служить засобом образного відтворення дійсності. Погано, коли загострюється мовна проблема, але ситуація стає небезпечною, коли мовну проблему поширюють за її межі. Про безпеку для української мови треба говорити в повний голос поки не пізно. Громадяни кожної держави мають мовні обов'язки, що полягають у захисті та збереженні рідної мови. Це найприродніший і найпростіший, найлегший і найнеобхідніший спосіб національного відродження і самоутвердження. Володіння рідною мовою – не заслуга, а обов'язок справжніх патріотів.

Знання рідної (державної) мови не обмежує можливості вивчати інші мови – споріднені і не споріднені. В Україні двомовність – природне явище, але володіння двома мовами вимагає правильного користування ними. Тому серед мовних обов'язків наших громадян слід виділити ще один – дотримуватись культури українського мовлення. Належний рівень мовної культури є свідченням розвинутого інтелекту людини, її вихованості. Культура мовлення має велике національне і соціальне значення: вона забезпечує толерантне спілкування людей, облагороджує їхні стосунки, сприяє підвищенню загальної культури як окремої людини, так і суспільства в цілому. Тому кожний з нас повинен дбати про свою мовну культуру і вимагати цього від інших.

Українська мова – національне надбання українського суспільства, вона повинна охоронятися та підтримуватися державою. Мовна політика як одна із складових частин державної має бути спрямована на забезпечення оптимального функціонування

української мови в усіх сферах життя українського суспільства, їх подальшого розвитку та взаємодії. Українська мова, виконуючи інтеграційну функцію, є важливим чинником зміцнення державності, забезпечення культурного та економічного розвитку нашої країни.

Отже, мова не існує поза культурою як соціально успадкованої сукупності практичних навичок і ідей, що характеризують наш спосіб життя. Як один з видів людської діяльності, мова виявляється складовою частиною культури, обумовленої як сукупність результатів людської діяльності в різних сферах життя людини: виробничій, суспільній, духовній. Однак як форма існування мислення і, головне, як засіб спілкування мова постає в одному ряді з культурою.

Вважаю, що роблячи певний внесок у прояснення змісту та співвідношення термінів «мова народу» та «загальнолюдська цінність», всіх переконаю у неможливості їх існування без взаємодії одне з одним. Моя мрія, щоб відродилася наша мова у душі кожного із нас, без примусу, як життєва потреба. Треба усвідомити: якщо ми хочемо бути вільним народом, а не рабами, ми повинні берегти мову і передавати її наступним поколінням. Тоді Україна сильно і гордо утвердить себе на карті світу, а наш духовний скарб – рідне слово – завжди буде основою й запорукою етнічної єдності українського народу.

Ванджурак Роман Васильович,

аспірант кафедри філософії права та
юридичної логіки Національної академії
внутрішніх справ

СВІТОГЛЯДНІ ВИТОКИ АНТИЧНОЇ ФІЛОСОФІЇ ПРАВА

Першим давньогрецьким філософом прийнято вважати Фалеса Мілетського, засновника Мілетської школи (від назви міста Мілет, теперішня західна частина Туреччини), від народження якого бере власний початок уся європейська наука. У 585 році до н.е. Фалес передбачив точну дату й час затемнення сонця, й саме цей рік у середовищі науковців вважається роком виникнення давньогрецької філософії. Фалес першим серед тогочасних мислителів ризикнув пояснити проблематику створення Всесвіту, фактично не покладаючись на міфологію, а послуговуючись раціональним інструментарієм. На переконання Фалеса основою усього сущого та вихідним першоджерелом є вода, яка у притаманних їй трьох станах породжує все шляхом змінюваності цих станів у різних послідовностях. Щодо проблематики права, то на думку професора С. Г. Меленка, на зорі зародження та розвитку філософії, Фалесом були сформульовані ідеї політичного та державницького характеру, які вже на той час відіграли неабияку роль у розвитку еллінського